

Univerza
v Ljubljani Fakulteta
za družbene vede

ZGODOVINA NOVINARSTVA IN MEDIJEV

Poročilo 3

Tekstovna analiza

S. H.

G. P.

M. V.

U. Z.

Novinarstvo, 1. letnik, redni študij.

Ljubljana, 16. maj 2011

1. Oblikovalni in estetski vidik

Naslovna stran

- 3. januar 1990: črno-bel tisk, zgolj 3 fotografije, udarna novica (verjetno zelo pomembna), naslovnica je dokaj urejena, ni vremena, pritegnilni naslovi, glava (ob glavi pa piše glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva - SZDL), cena 5 din, izžrebane številke 3x3
- 20. junij 1990: črno bel tisk, zgolj 2 fotografiji, cena je 6 din, poleg glave ni več zapisano SZDL, ni več 3x3, so reklame (oglaševanje), naslovnica je bolj razčlenjena (konfuzna), v obeh številkah se pojavlja komentar z naslovom Danes
- 12. december 1990: črno-bel tisk, 1 fotografija, ki ji je pripisan še komentar, še vedno obstaja rubrika Danes, naslovi člankov odebeljeni (predvsem glavni naslov), stranski naslovi v okvirčkih, nekateri okvirčki so sivo zatemnjeni, 2 reklami: Comtron in Kvik, na spodnji strani naslovnice vabilo na državno prvenstvo v standardnih plesih, na sredini tudi TV napovednik za zabavni program na TV SLO 2, cena 8 din, vseh naslovov na naslovnici je 9 od tega 3 večji, ostali malo manjši.
- 12. januar 1994: črno-bel tisk, vendar je več okvirčkov kjer je tekst sivih, tudi okvirček okoli imena časopisa, na naslovnici je 1 fotografija z dodanim komentarjem, v levem zgornjem kotu je objavljena nagradna igra za bralce Večera, na spodnji strani naslovnice je vabilo na Lisičkin koncert, na strani je 8 naslovov, od tega sta 2 večja, eden je pa glavni naslov, na naslovnici je ena kratka vest, pri ostalih prispevkih so napisani samo naslovi in podnaslov, desno od imena časopisa je ponovno črna koda, cena časopisa pa je 50 SIT.
- 8. junij 1994: črno-bel tisk, glava je sivo zatemnjena, ločeno zapisan urednik, črna koda, ni več naslovov v pregledu – vključena je kratka vest, 2 fotografiji, ni več rubrike danes, cena 50 sit, udarni naslovi so v stilu tabloida (pritegnejo pozornost bralca), ni oglasov
- 11. januar 1999: barvni tisk, glava na vrhu, med glavo in kratko vestjo so informacije o izdaji v eni vodoravni liniji, poleg glave vreme za danes, cena je 100 sit, pod glavo kratka vest in pritegnilni naslov, zapisano je »vseslovenska izdaja«, ob robu je pregled vsebine po straneh, 3 slike, en oglas, ni več zaključenih kratkih vesti, ampak se novice nadaljujejo,
- 15. junij 1999: barvni tisk, pod glavo v eni vrstici osnovni podatki o izdaji in uredniku, pojavijo se tematski nadnaslovi, novice, ki se nadaljujejo v časopisu, nova rubrika Dobra novica, promocija lastne TV-priloge, 3 fotografije

- 31. december 1999: barvni tisk, informacije o izdaji v eni ravni liniji, vreme, dva tematska sklopa (slo in svet), rubrika Dobra novica, pregled vsebine po straneh, 1 oglas, 2 fotografiji, karikatura, cena 120 sit

2. Teme

- 3. januar 1990: tematski sklopi so: kronika, kaj pišejo drugi mediji (povzetki prispevkov iz drugih časopisov), po svetu, kultura in izobraževanje, ljudje, reportaže, šport, roman – memoari, tv sporedi, sporočila (oglasi in osmrtnice), zadnja stran
- 20. junij 1990: tematski sklopi so: doma in po svetu, v žarišču, kultura in izobraževanje, kaj pišejo drugi mediji (povzetki prispevkov iz drugih časopisov), Slovenija, Mariborske teme, Mariborska kronika, s celjskega in koroškega, iz podravja in pomurja, ljudje, reportaže, šport, knjižni razgledi, roman - memoari, tv sporedi, pisma bralcev in odmevi, sporočila (oglasi in osmrtnice), zadnja stran
- 12. december 1990: doma in po svetu, doma, v žarišču, gospodarstvo, po svetu, po Sloveniji, Maribor, celjsko, Maribor, celjsko, koroško, Maribor, regija, Pomurje, Podravje, kultura in šolstvo, ljudje, reportaže, šport, vaša mnenja, odmevi, za planince, Rtv, roman, memoari, sporočila, osmrtnice, zadnja stran.
- 12. januar 1994: doma in po svetu, doma, v žarišču, gospodarstvo, po svetu, po Sloveniji, Maribor, celjsko, Maribor, celjsko in koroški, Maribor, regija, Pomurje, Podravje, kultura in šolstvo, ljudje, reportaže, šport, vaša mnenja, odmevi, za planince, Rtv, roman, memoari, sporočila, osmrtnice, zadnja stran.
- 8. junij 1994: doma in po svetu, doma, v žarišču, gospodarstvo, po svetu, po slo, maribor, celjsko, celjsko in koroško, pomursko in podravsko, kultura in šolstvo, ljudje, reportaže, šport, za planince, črna kronika – zanimivosti, rtv sporedi, romani-memoari, sporočila, zadnja stran
- 11. januar 1999: v žarišču, slovenija, po svetu, raportaža-zanimivosti, kultura, čitalnica, kronika, šport, smeri razvoja, najstniška scena, vaši odmevi, podlistek-roman, televizija, tv-radio, sporočila, zadnja stran
- 15. junij 1999: v žarišču, po svetu, gospodarstvo, Slovenija, Celje-Slovenske Konjice/Savinjska Dolina/Rogaška Slatina, Maribor, Ptuj/Ormož/Lenart/Slovenske Gorice/Haloze, Murska Sobota/Gornja Radgona/Ljutomer/Lendava, Mislinjska/Mežiška/Zgornje Dravska/Šaleška dolina, regijske izdaje, Koroška/Šaleška dolina, Maribor, Podravje/Slovenske Gorice/Haloze, slovenska

kronika, Maribor in okolica/Slovenska Bistrica, Maribor, reportaže-zanimivosti, znanost-univerza, kultura, šolstvo, kronika, šport, podlistek-roman, tv, tv-radio, enigma (razvedrilo), zaposlovanje, sporočila, trg, zadnja stran

- 31. december 1999: v žarišču, po svetu, gospodarstvo, Slovenija, slovenska kronika, Podravje/Pomurje, Celjsko/Koroška/Šaleška dolina, Maribor, Maribor-okolica/Slovenska Bistrica, reportaže-zanimivosti, kultura, šport, podlistek-roman, tv-radio, sporočila, zadnja stran + priloga z naslovom V soboto

3. Žanri

V pregledanih številkah se konstantno pojavljajo naslednji žanri: kratka vest, razširjena vest, članek, običajna poročila, naznanila, reportaže, komentar (1990), dnevnik in intervju v prilogi V soboto (zgolj 1x), anketa (december 1999), feljton (pri romani-memoari)

4. Ključne besede

V številkah pred osamosvojitvijo smo opazili več socialističnih in senzacionalističnih besed (partija, Sovjetska zveza, vzhoda Evropa, socialdemokratska partija, ljudstvo, Jugoslavija, komite, diktator, federacija, Demos, JLA). V številkah po osamosvojitvi pa smo opazili bolj kapitalistično naravnani jezik, verjetno zaradi širšega družbenega konteksta v tistem času (tolarji, škoda, gradnja, projekti, vlada, inflacija, gospodarstvo, brezposelni, trg).

Dobili smo občutek, da je pisanje časnika nepristransko. Pojavljajo se novice iz različnih regij, vendar novice iz Maribora (Štajerske) še vedno prevladujejo (lokalpatriotizem). Dobili smo tudi občutek, da vpliva politike praktično ni – novinarji pišejo tudi o nekdanjih državnih skrivnostih (junij 1990, 4. stran), aferah, kritiziranju nekdanje oblasti (januar 1990, 6. stran), sodstvu.

5. (Ne)pristranskost

V pregledanih številkah smo zasledili veliko različnih oglasov, največ med rubriko Sporočila, kje se nahajajo tudi mali oglasi. V januarski številka iz leta 1990 se oglasi ne mešajo med novinarske prispevke, medtem ko je v junijski številki iz leta istega moč zaslediti oglase tudi med prispevki. Na prvih

desetih straneh so prisotni oglasi iz lastne medijske produkcije, šele na koncu časopisa so oglasi drugih podjetij.